

JOHDATUS HOITOTIETEEN DIDAKTIikkaAN (3 op)

MK 2011

Terveydenhuollon koulutuksen vaikuttavuuden arviointi 3 op 5 lk
(luennot, lukupiiri, seminaarit, arvioitava opetusportfolio)

Opetuksen ja oppimisen arviointi 3 op 4 lk
(luennot, työpajat, tentti/essee, kirjallinen tehtävä)

Opetushallinto sekä opetuksen ja oppimisen suunnittelu 5 op 3-4 lk
(luennot, PBL, tentti)

Opetusharjoittelu 16 op 3-4 lk
(oppimispäiväkirja, 12 opetus-tapahtumaa, itsearviointi, vertaisarviointi, opettajien arviointi arviointimatriisin avulla)
INFO 27.4. klo 10-14.30

Opetuksen sisällön ja menetelmien suunnittelu 5 op 3 lk
(luennot, verkkotyöskentely Optimassa)

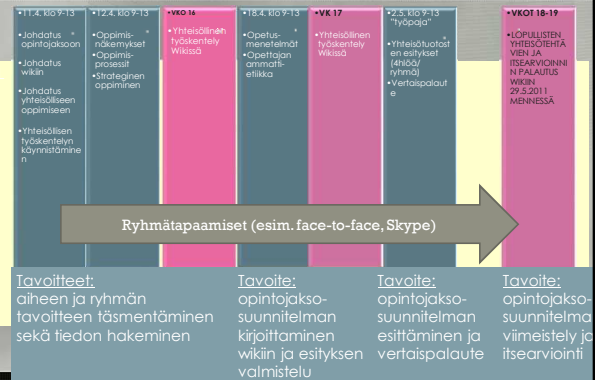
Johdatus hoitotieteen didaktiikkaan 3 op 2 lk
(luennot, WIKI, työpaja, suullinen ryhmätentti/essee)

Hoitotieteen didaktiikan aineopinnot 35 op.

Opintojakson tavoitteet

- o Opiskelija osaa
 - o analysoida omaa oppimiskäsitystään
 - o selittää erilaisia oppimisstrategioita, oppimisprosesseja ja opetusmenetelmiä
 - o tunnistaa opettajan ammattieettisiä kysymyksiä
 - o arvioida omaa oppimista ja yhteisöllistä työskentelyä

Johdatus hoitotieteen didaktiikkaan (3 op)

WIKI: Yhteisöllinen työskentely

- o <http://didaktiikka.wikispaces.com/>
- o 4h:n ryhmä
- o Aihe: suunnitella UUSI hoitotyön opintojakso, joka toteutettavissa ja teoreettisesti perusteltu
- o Tehtävät:
 - o ASETAKAA oppimisellenne tavoitteet
 - o ETSIKÄÄ kirjallisuutta ja KIRJOITAA yhteisöllisesti kirjallinen tuotos Wikiin (muistakaa lähdeviittaukset)
 - o ARVIOIKAA OPPIMISTAVOITTEITA JA RYHMÄTYÖSKENTELYÄ
 - o esim. työnjakoa, työtapojen sopivuutta, ryhmän resurssien hyödyntämistä, yhteydenpitoa, sitoutumista, työskentelyn analyttisyyttä ja kehittämistarpeita
 - o VALMISTELKAA esitys työpajaa varten

Työpaja 2.5.

- o Esityksen sisältö
 - o Opintojakson esittely, teoreettisia perusteluita
 - o ryhmän oppimistavoitteet ja miten ne saavutettiin, MITÄ RYHMÄ OPPI?
 - o miten ryhmätyöskentely onnistui ja miten jotain olisi voitu tehdä toisin?
- o Esityksen kesto: esitys 30min./ryhmä, vertaispalautus 15min.
- o Vertaispalautus
 - o vertaisryhmä tutustuu palautetta saavan ryhmän wikitehtävään
 - o Rakentava, kriittinen palautus
 - o Ks. VERTAISPALAUTELOMAKE (löytyy Wikistä)!

VERTAISPALAUTEMATRIISI

Arvioinnin kohde	"Arvioida"	"Analysoida"	"Soveltaa"	"Ymmärtää"	"Muistaa"	
1. Oppiessältö	Ryhmä osaa arvioida oppiessältöön liittyvää tietoa ja perustella näkemyksensä monipuolisesti ja kriittisesti.	Ryhmä osaa analysoida oppiessältöön liittyvää tietoa ja perustella näkemyksensä.	Ryhmä osaa soveltaa oppiessältöön liittyvää tietoa (esim. tuottaa esimerkkejä).	Ryhmä osaa keskusteella oppiessältöön liittyvistä asioista ymmärrettävällä tavalla.	Ryhmä osaa etsiä ja löytää esimistä ja löytää tietoa oppiessältöön liittyen.	Ei tiedoa esimistä ja löytämistä.
2. Oppimistavoitteet	Ryhmä osaa arvioida oppimistavoitteiden mukaisesti ja tuottaa merkityksiä ryhmälle monipuolisesti ja kriittisesti.	Ryhmä osaa analysoida oppimistavoitteiden mukaisesti ja tuottaa merkityksiä ryhmälle.	Ryhmä osaa toimia oppimistavoitteiden mukaisesti ja tuottaa esimerkkejä merkityksestä ryhmälle.	Ryhmä osaa selittää oppimistavoitteiden mukaisesti.	Ryhmä osaa tuottaa oppimistavoitteita.	Ei oppimistavoitteita.
3. Ryhmätyöskentely (esim. työjakso, työtapojen oppiminen, ryhmän roolien hyödyntäminen, yhteistyö, sitoutuminen, työskentelyn analysointi, kehittäminen)	Ryhmä osaa arvioida ryhmän työskentelyä ja sen kehittämistarpeita monipuolisesti ja kriittisesti.	Ryhmä osaa analysoida ryhmätyöskentelyä ja sen kehittämistarpeita.	Ryhmä osaa toimia ryhmässä ja tuottaa esimerkkejä työskentelyn kehittämistarpeista.	Ryhmä osaa selittää ryhmän työskentelyä.	Ryhmä osaa kuvata ryhmän työskentelyä.	Ei ryhmän työskentelyn kuvaamista.

Työpaja 2.5.2011 klo 9-13

Aika	Sisältö (esitys 30min+palaute 15min)
Klo 9.00-9.45	Ryhmän 1 esitys ja vertaispalaute ryhmältä 3
Klo 9.45-10.30	Ryhmän 2 esitys ja vertaispalaute ryhmältä 1
	RUOKATAUKO
Klo 11.15-12.00	Ryhmän 3 esitys ja vertaispalaute ryhmältä 2
Klo 12.00-13.00	Yhteenveto ja palaute

Arviointi

- **Yhteisötehtävä wikiin 60 %**
 - Pituus 8-10 sivua (fontti 12, riviväli 1,5)
 - Muotoseikat laitoksen kirjallisen työn ohjeiden mukaan
 - 2.5. esitys työpajassa, palautteen perusteella viimeistellään
 - Lopullinen palautus wikiin **29.5.2011** mennessä
 - Ks. Arviointikriteerit (löytyy Wikistä)
- **Itsearviointi 40 %**
 - Ks. Itsearviointilomake (löytyy Wikistä)
 - palautus paperiversiona opettajalle **30.5.2011** klo 9 mennessä.
- **Arviointi 0-5**

MITÄ YHTEISÖLLINEN OPPIMINEN ON?

Yhteistoiminnallinen vs. yhteisöllinen

- **Yhteistoiminnallinen oppiminen (co-operative learning)**
 - 1970-luvulla käsite vakiintui
 - Kognitiivinen ja humanistinen oppimisnäkemys
 - Ryhmadynamiikka taustalla, yksilöllinen oppiminen
 - Pienryhmäopetus
 - Työnjako
 - Pedagoginen metodi
- **Yhteisöllinen oppiminen (collaborative learning)**
 - Yleistynyt 1990-luvulta
 - Sosiaalinen konstruktivismi
 - Sosiaalinen oppiminen, tieto sosiaalisesti tuotettua
 - Sovellettu erityisesti verkko-opetukseen

Yhteistoiminnallinen vs. yhteisöllinen

- **ero työtavassa:**
 - yhteistoiminnallisessa työ paloitellaan ja annetaan ryhmän jäsenille tehtäväksi
 - Yhteisöllisessä asiaa työskentään yhdessä keskustellen (esim. Skype, face-to-face)

Yhteisöllinen oppiminen

- jokaisella yhteisön jäsenellä yhteinen tehtävä ja tavoite, jossa pyritään jaettujen merkitysten ja yhteisen ymmärryksen rakentamiseen vuorovaikutuksessa

(Roschelle & Teasley 1995, Dillenbourg 1999, Järvelä & Häkkinen 2002, Arvaja & Mäkitalo-Siegl 2006, Hämäläinen & Pöysä 2010)

Yhteisöllisyyden edellytykset

- Tarve yhteistyölle (yhteinen tieto, tavoite, materiaali), jotta voidaan työskennellä yhdessä
- Motivaatio toimia ryhmässä
- Aikaa ja tilaa neuvotteluille
- Lupa olla eri mieltä
- Kognitiivisten konfliktien aikaansaaminen

Yhteisöllisyyden edellytykset

- Mielekäs oppimistehtävä
 - Ongelmalähtöiset, analyyttisyyttä vaativat ja autenttisiin tilanteisiin liittyvät tehtävät
 - opettajalta tehtävän suorittamiselta vaadittavan osaamisen kuvaaminen opiskelijoille (Jonassen ym. 2005)
- Sitoutuminen oppimistehtävän yhteisölliseen työstämiseen
- Ryhmän toiminnan itsearviointi

Oppimista tapahtuu

- Ajattelua toisille näkyväksi esim. puhumalla, kirjoittamalla ja piirtämällä (Iiskala & Hurme 2006)
- kognitiivisen taakan jakaminen
- Selittäminen, mielipiteiden perusteleminen, kysymysten ja kommenttien esittäminen muille (Dillenbourg 1999, Järvelä & Häkkinen 2002)
- ryhmän eri jäsenten asiantuntijuuden jakaminen

Oppimista tapahtuu

- tiedostetaan erilaiset näkemykset ja puutteet omissa tiedoissa
- opitaan arvioimaan omia näkemyksiä ja yritetään ratkaista syntynyt kognitiivinen konflikti (Arvaja & Mäkitalo-Siegl 2006)

Teknologian hyödyt

- tiedon siirtoon ja ajatusten näkyväksi tekemiseen (Iiskala & Hurme 2006)
- sallivat usean samanaikaisen (synkronisen) tai eriaikaisen (asynkronisen) työskentelyn (Lipponen & Lallimo 2006)
- Opiskelijat oppimisensa suhteen aktiivisia toimijoita ja vastuussa oppimisestaan ja yhteisestä tuotoksesta

Yhteisöllisyyden edut

- Koordinoitua yhdessä työskentelyä
- Sitoutumista yhteisiin tavoitteisiin ja jaettuun toiminnan arviointiin
- Yhteistä tiedon luomista ja jäsentelyä
- Jaetun ymmärryksen rakentamista
- kognitiivisten toimintojen aktivoitumista (selittäminen, kysyminen, neuvottelu, perusteleminen)
- Enemmän kuin osiensa summa!

Millaisia haasteita yhteisöllisessä oppimisessa on?

Miten haasteita voidaan tukea?

Yhteisöllisyyden haasteet

- Vaatii aikaa ja sitoutumista
- Vapaamatkustajat
- Faktoja selitysten sijasta
- Kysymisen tekemisen vaikeus
- Toisen tekstin muokkaamisen vaikeus
- Eri näkökulmien yhteensovittaminen
- Ei yhteistä tietoperustaa
- Epäselvä tavoite
- Ei motivaatiota toimia ryhmässä

(Horn & Friedrich 2003)

Yhteisöllisyyden tukeminen

- ennalta määritellyt ohjeistukset (strukturointi/pedagoginen malli) oppimisprosessin vaiheistamiseksi ja vuorovaikutuksen saamiseksi (Dillenbourg 2002, Järvelä & Häkkinen 2002)
 - kuinka muodostaa ryhmiä?
 - kuinka toimia yhdessä?
 - kuinka ratkaista ongelmia yhdessä?
- tulisi edistää tavoitteiden asettamista, tiedon etsimistä, jakamista ja rakentamista (Hakkarainen ym. 2001)

Yhteisöllisen oppimisen malleja

- Vastavuoroinen opettaminen (reciprocal teaching)
- Kognitiivinen oppipoikakoulutus (Cognitive apprenticeship)
- Tutkiva oppiminen ("scientific inquiry")
- Ongelma-perustainen oppiminen (Problem Based Learning)

Vastavuoroinen opettaminen

- Aluksi opettaja mallintaa, sitten opiskelijat itse vuorotellen keskustelun johtajana
- erilaiset roolit
 - Oppimisjohtaja
 - keskustelun organisoija
 - oppiva kuuntelija
 - kriitikko
- 1. Kysymysten esittäminen tekstistä
- 2. Hankalien käsitteiden ja tekstin pääteemojen selkiyttäminen
- 3. Yhteenvedon tekeminen tekstistä
- 4. Ennustaminen tekstin pohjalta

Kognitiivinen oppipoikakoulutus

- o opettaa prosesseja, joita asiantuntijat soveltavat monimutkaisissa tehtävissä

1. Ekspertin mallintaminen
2. Selittäminen
3. Valmentaminen: seuraaminen ja avustaminen
4. Tukeminen: kysymykset, keskustelu, materiaallinen tuki
5. Reflektointi: oman vertailu eksperttiin/vertaisiin
6. Artikulointi: tiedon käsitteellistäminen (graafit, keskustelut, raportoinnit, suunnitelmat)
7. Kokeilu: uusien näkökulmien löytäminen

Tutkivan oppimisen malli

TAVOITE: yhteisöllisen tiedon tuottaminen

2. Ongelmien asettaminen

3. Tiedon ja selitysten luominen

(Hakkarainen, Lonka, Lipponen & Raami, 1999).

Ongelmaperustaisen oppimisen, PBL

(seven-jump process, seven jump step-model)

2h - avaus	3vrk - 2vkoa	2h - purku
1. Virike, käsitteiden selventäminen	6. Itsenäinen työskentely Esim. luentoja, seminaareja, harjoituksia, opintokäyntejä...	7. Opitun tiedon analysointi ja arviointi Oppija: • oppii ottamaan huomioon muiden käsityksiä • toimimaan vastuullisesti • tuomaan esille omia kannanottoja Opettaja: • ympäristön luoja • Ohjaaja, alan asiantuntija
2. Ongelman/ ilmiön määrittely		
3. Aivoriihi		
4. Ilmiötä kuvaavan selitysmallin rakentaminen		
5. Oppimistavoitteiden muotoilu		

ARVIOINTI

Millaisia uhkia pedagogisista malleista voi seurata?

Milloin kannattaa käyttää tiukkaa/löysää pedagogista mallia?

Pedagogisten mallien riskit

- o Vuorovaikutuksen ja ongelmanratkaisuprosessin häiritseminen tarjoamalla liian rajattuja vaihtoehtoja tai liian tarkalla vaiheistamisella
 - o Tehtävän haasteellisuus kärsii
- o Huomio vaiheiden muistamiseen, kognitiivinen taakka lisääntyy
- o Opiskelijoiden oppimisvalmiuksien merkitys, tiukka/löysä malli

Yhteisöllisen ryhmätyöskentelyn käynnistäminen

Ryhmien muodostaminen

- 4 hlön ryhmät
- Ryhmän asiantuntijuuden määrittäminen
 - Millaista osaamista ryhmän jäsenillä on?
 - Millaista osaamista kukin voi tarjota ryhmän käyttöön?

Työskentelyn käynnistäminen

- Aiheen ideointia
 - Mikä kiinnostaa?
 - Mille opintojaksolle olisi tarvetta hoitotyön koulutuksessa? Uutta/innovatiivista?
 - Mihin tarpeeseen/ongelmaan/haasteeseen vastataan? ja miksi?

Työskentelyn käynnistäminen

- Ryhmän työskentelystä sopiminen
 - Seuraavien viikkojen yhteisöllisen työskentelyn suunnittelu (aikataulu, välitavoitteet, ryhmätapaamiset esim. skype, face-to-face, työskentelyn sisällöt)
 - Milloin ja miten aloitetaan tiedonhau?
 - Miten löydettyä tietoa jaetaan?
 - Milloin ja miten aloitetaan yhteisöllinen kirjoittaminen wikissä?
 - Tavoitteiden, aikataulujen ja työskentelyn sisältöjen kirjaaminen wikiin

Kirjallisuutta

- Luentomateriaali
- Janhonen & Vanhanen-Nuutinen (toim.) Kohti asiantuntijuutta. Oppiminen ja ammatillinen kasvu sosiaali- ja terveysalalla.
- Kansanen, P. 2004. Opetuksen käsitemaailma. Opetus 2000. Ps-Kustannus. WS Bookwell Oy, Juva.
- Koskinen L, Jokinen P & Mikkonen I 2007. Merkityksellisten tapahtumien tekniikka reflektioitajien oppimisen menetelmänä hoitotyön koulutuksessa. Hoitotiede 19, 90-101.
- Lindblom-Ylänne, S. & Nevgi, A. 2003 (toim.) Yliopisto ja korkeakouluopettajan käsikirja. Helsinki: WSOY.
- Repo-Kaarento S 2004. Yhteisöllistä ja yhteistoiminnallista oppimista yliopistoon - käsitteiden tarkastelua ja sovellusten kehittelyä. Kasvatus 35 (5), 499-515.
- Sijlander, P. 2002. Systemaattinen johdatus kasvatustieteisiin. Helsinki: Otava.
- Säljö, R. & Grönlund, B. 2001. Oppimiskäytännöt: sosiokulttuurinen näkökulma. Helsinki: WSOY.
- Tynjälä 2002. Oppiminen tiedonrakentamisena. Konstruktivistisen oppimiskäsityksen perusteita.
- Uusikylä, K. & Aljonen, P. 2000. Didaktiikan perusteet. Helsinki: WSOY.

Kirjallisuutta

- Rogal SMM, Snider PD. 2008. Rethinking lecture: the application of problem based learning methods to atypical contexts. *Nurse Education in Practice* 8 (3): 213-219.
- Cook DA; Garside S; Levinson AJ; Dupras DM; Montori VM. 2010. What do we mean by web-based learning? A systematic review of the variability of interventions. *Medical Education* 44 (8): 765-774.
- Daley BJ, Torre DM 2010. Concept maps in medical education: an analytical literature review. *Medical Education* 44 (5): 440-448.
- Secomb J 2008. A systematic review of peer teaching and learning in clinical education. *Journal of Clinical Nursing* 17 (6): 703-716.
- Williams SM, Beattie HJ 2008. Problem based learning in the clinical setting - a systematic review. *Nurse Education Today* 28 (2): 146-154.
- Blakely G; Skilton H; Cooper S; Allum P; Nelves P. 2009. Educational gaming in the health sciences: systematic review. *Journal of Advanced Nursing*, 2009 Feb; 65 (2): 259-269.
- Hean S; Craddock D; O'Halloran C. 2009. Learning theories and interprofessional education: a user's guide. *Learning in Health & Social Care*.
- Rochmawati E; Wiechula R. 2010. Education strategies to foster health professional students' clinical reasoning skills. *Nursing & Health Sciences* 12 (2): 244-250.

Kirjallisuutta

CASE-OPETUS

- Delpier T. 2006. Cases 101: learning to teach with cases. *Nursing Education Perspectives* 27 (4): 204-209.
- Koenig JM, Zorn CR. 2002. Using storytelling as an approach to teaching and learning with diverse students. *Journal of Nursing Education* 41 (9): 393-399.
- Dowd SB, Davidhizar R. 1999. Using case studies to teach clinical problem-solving. *Nurse Educator* 24 (5): 42-46.
- Hunter LP & Hunter LA 2006. Storytelling as an educational strategy for midwifery students. *Journal of Midwifery & Women's Health* 51 (4): 273-278.

Kirjallisuutta

KÄYTÄNNÖN HARJOITTELUN OHJAUS

- o **Clynes MP & Raftery SEC. 2008.** Feedback: an essential element of student learning in clinical practice. *Nurse Education in Practice* 8 (6): 405-411.
- o **Häggman-Laitila A, Eriksson E, Meretoja R, Sillanpää K, Rekola L. 2007.** Nursing students in clinical practice - developing a model for clinical supervision. *Nurse Education in Practice* 7 (6): 381-391.
- o **Kelly C 2007.** Student's perceptions of effective clinical teaching revisited. *Nurse Education Today* 27 (8): 885-892.

Kirjallisuutta

SIMULAATIO

- o **Cant RP, Cooper SJ 2010.** Simulation-based learning in nurse education: systematic review. *Journal of Advanced Nursing* 66(1):3-15.
- o **Hawkins K, Todd M, Manz J. 2008.** A unique simulation teaching method. *Journal of Nursing Education* 47 (11): 524-527.
- o **Kalmakis KA, Cunningham H, Lamoureux ET, Ahmed EM. 2010.** Broadcasting Simulation Case Studies to the Didactic Classroom. *Nurse Educator* 35 (6): 264-267.
- o **Palmer MH, Kowlowitz V, Campbell J, Carr C, Dillon R, Durham CF, Gainer LA, Jenkins J, Page JB, Rasin J. 2008.** Using clinical simulations in geriatric nursing continuing education. *Nursing Outlook* 56 (4): 159-166.
- o **Reilly A, Spratt C. 2007.** The perceptions of undergraduate student nurses of high-fidelity simulation-based learning: a case report from the University of Tasmania. *Nurse Education Today* 27, 542-550.
- o **Schoening AM, Siftner BJ, Todd MJ. 2006.** Simulated clinical experience: nursing students' perceptions and the educators' role. *Nurse Educator* 31 (6): 253-258.